

Strokovni list za povzdigo gostilničarskega obrta.

Glasilo „Deželne zveze gostilničarskih zadrug na Kranjskem“.

List izhaja 10. in 25. vsakega meseca.
 Za posamezne člane v „Deželni zvezi“ včlanjenih zadrug stane list celoletno K 4—, za člane onih zadrug, ki so v „Zvezi“ in ako so uvedle obvezno naročbo lista za vse člane, pa celoletno K 2:50. Sicer stane list celoletno K 5—, polletno K 2:60, četrtletno K 1:30 in posamezna številka 25 vinarjev.

Cena inseratom: 1/48 strani K 1:50, pri večkratnih objavah popust.

Uredništvo in upravnništvo je v Ljubljani, Marije Terezije cesta št. 16.

Strankam je uredništvo na razpolago vsak ponedeljek in petek od 4.—6. popoldne.

Rokopisi se ne vračajo. Rokopise in objave je pošiljati do 5. oziroma do 20. vsakega meseca, s tem dnem se uredništvo zaključuje.

Štev. 14.

V Ljubljani, 10. avgusta 1914.

Leto I.

Zvezne objave.

Vsem p. t. zadrudnim načelnistvom!

Kakor smo že v št. 12. našega lista poročali, je zaukazala c. kr. dež. vlada z razpisom z dne 18. junija 1914 št. 18.285, da morajo imeti vsi gostilničarji cene jedil in pijač očitno označene v vsakem prostoru, kjer se shajajo gostje. Ravno tako morajo biti cene sobam, oziroma posteljam v vsaki posamezni sobi na vidnem kraju nabite.

Več gospodov načelnikov je izjavilo željo, da bi vse te tiskovine oskrbela „Zveza“ ter jih deloma razposlala naročnikom lista, kot prilogo, drugod pa, kjer nimajo vsi člani lista obvezno naročnega, naj se pošljejo tiskovine zadrugam, da jih one potem članom razdele. Plačnik za te tiskovine pa so v enem kakor v drugem slučaju zadruga. Cena takim cenikom bi bila za 1 polo z dvema izvodoma 5 vin. Cenjena načelstva se torej tem potom pozivljajo, da „Zvezi“ takoj pismeno odgovore, ali so s tem načinom preskrbe teh sedaj brez odloga potrebnih listin zadovoljna. Nato bo „Zveza“ tiskovine preskrbela in v par dneh na poprej rečeni način razposlala.

Po določbah § 116 obrtnega reda, je primorana vsaka zadruga, ki ne pripada kaki deželni zvezi, ustanoviti in voditi posredovalnico za službe v zadrugo spadajočih pripadnikov.

Ker bodo zadruga v najkrajšem času, če se še ni zgodilo, od obrtne oblasti pozvane, da poročajo, ali imajo svojo posredovalnico ali ne in če pripada zadruga kaki zvezi, ki ima tako posredovalnico, naj odgovore načelstva obrtne oblasti, da pripadajo „Deželni zvezi gostilničarskih zadrug“ v Ljubljani, ki oskrbuje za zadrugo tozadevne posle posredovalnic. Sicer bi se zadruga morale siliti, da si ustanove lastno posredovalnico, kar je zvezano s stroški in opravi, ne nese pa nič, ker se od delojemalcev ne sme jemati nobenih plačil.

Svetovna vojna.

Umor našega priljubljenega prestolonaslednika in njegove preblage gospe so proge ni mogel in ni smel ostati brez posledic. Morilca so sicer prijeli in bo tudi kaznovan, toda preiskava z njim in sokrivci je dognala, da duševni povzročitelji vse obsojbe vrednega umora nele odidejo zasluženi kazni, ampak, da obstoja nevarnost propagande še nadalje in da ne bo miru poprej, dokler se ta propaganda, katere niti so se stekale v Belgradu, ne uniči in s korenino izruje.

Že zaradi notranjega miru kakor tudi spominu nedolžnega prestolonaslednika je bila Avstrija dolžna zatreti vse velesrbske pojave nele na svojem ozemlju, ampak tudi ognjišča v Srbiji. Zato je avstrijska vlada storila energične korake proti srbski vladi ter na podlagi po preiskavi dognanih dokazov zahtevala v svojo varnost odredbe, ki naj zatro na Srbskem obstoječe in proti naši monarhiji naperjene organizacije kakor tudi strogo preiskavo in kaznovanje sokrivcev napadalca in morilca Prinčipa.

Srbska vlada nato ni povoljno odgovorila in Avstrija je bila prisiljena napovedati vojno. Nele vsi Avstrijci, tudi vsak previden inozemec je moral priznati, da gre tu za pravično stvar in da Avstriji ni preostalo ničesar drugega, nego da z oboroženo roko doseže mir svojemu ozemlju.

Izprva se je mislilo, da ostane ta spor in vojno stanje lokalizirano na Avstrijo in Srbijo. Toda Rusija je začela rožljati z orožjem in obenem ko je prosila nemškega cesarja za posredovalca med Avstrijo in Srbijo, da se mir ohrani, je odredila oboroženje vseh svojih vojnih sil. Nemški cesar je bil po pravici užaljen nad takim zahrbtnim postopanjem in dal Rusiji ultimatum, na katerega ni došel nikak odgovor. Tedaj je Nemčija napovedala Rusiji vojno, obenem so pa tudi ruski zavezniki Francozi, ne da bi napovedali vojno, udarili na nemško ozemlje. Da se zavaruje proti zahrbtnim napadom, je morala Nemčija zavzeti Luksem-

burg in tudi izjavila, da pojde čez belgijsko ozemlje na Francosko. Tega pa spet Angleška ni pripustila in je zato napovedala vojno Nemčiji.

Sedaj imamo pričakovati požar po vsej Evropi na kopnem in na suhem, kajti vsled medsebojnih zvez, vsled ohranitve nevtralitete so se oborožile in mobilizirale sploh vse evropske države ne izvzemši Švice.

Ni naloga našega lista, da bi se pečal z vojnimi dogodki in pojasnjeval vzroke nove svetovne vojne, ki je menda še nikoli ni bilo v takem obsegu kakor se bo zdaj vršila. Toda to so zgodovinski dnevi, ki prinese na evropskem zemljevidu lahko važne izpremembe, in kot vestni kronisti smo zabeležili početek in vzroke svetovne vojne tudi v našem strokovnem listu.

V neomajni zvestobi, ki smo jo Slovenci vedno pokazali našemu nadvse ljubljenu vladarju in domovini, so se na poziv cesarja že zbrali naši fantje in možje, da branijo čast domovine in da nastopijo za pravično stvar naše države.

Vojna pa globoko poseže v gospodarsko življenje cele države in o tem so na tem mestu resne besede umestne.

Posledice vsake vojne so kar se tiče človeških življenj hude in težko občutne, toda neumno in brez vsake podlage je trditi, da bi se omajal gospodarski položaj tako posameznika kakor celokupnosti. Vsaka skrb in bojazen za lastnino in premoženje je nepotrebna in takorekoč otročja.

Ves hranilnicam in drugim denarnim zavodom zaupan denar je varen, ker ga nihče ne bo in tudi ne more vzeti. Pomisliti je le, da hranilnice nimajo naloženega denarja v blagajnah, ampak, ga imajo izposojenega na varnih zemljiščih in hišah, ki ohranijo svojo vrednost, oziroma se vrednost po končani vojni še poveča. Dokaze imamo, da se je po vsaki vojni v državah, ki so se vojskovale, nenavadno povzdignilo blagostanje in nastalo novo, sveže gospodarstvo, vse drugačno kakor poprej. Dokaz nam je zato Nemčija in Francoska po svoji vojni leta 1870/71; še bližji dokaz pa balkanske države, ki so se skoro leto dni bo-

jevale, doprinesle vse mogoče žrtve, toda se v kratkem času neverjetno okrepile. Slabotna turška država, o kateri je nepoučen in preprost človek mislil, da jo morajo žrtve za vojno uničiti, je brez vsakih posledic prebolela vso velikansko krizo in uživa po vojni več kredita kakor poprej.

Ali naj potem dvomimo, da bi gospodarsko konsolidirana in močna Avstrija ne prenesla vojne in žrtev, ki jih zahteva vojna? Nikakor ne, ampak ravno radi tega, ker je bil pritisk političnega položaja vsled nejasnosti zadnjih let, ko smo živeli ves čas kakor na trnju — med vojsko in mirom — že neznosen, se gospodarski položaj ni mogel razviti, podjetnost je bila malenkostna, kreditne razmere nevzdržljive.

In ko se položaj pojasni in razbistri z vojno, bo vse kakor pomlajeno; nastalo bo večje blagostanje kakor je zdaj in zlasti trgovski in obrtni stan, ki ga bo med vojno pred krizami ščitil moratorij, se bo razvil in okrepil in ne bo več tako vegetiral kakor je zdaj par let vsled negotovosti političnih razmer.

Z gospodarskega stališča nam ni torej treba imeti nikakega strahu, nikakega nemira! Naša lastnina in naše premoženje je varno in zato h koncu le resen opomin: ne dajte se begati in nihče naj se ne boji za svoje premoženje, naj bo naloženo v papirjih ali v hranilnicah!

Prodaja piva zasebnikom od strani pivovaren.

(Zgodovina našega boja.)

Odkar obstoji zveza gostilničarjev, se vedno prekla s pivovarnarji za odpravo te umazane razvade, da prodajajo tudi zasebnikom pivo. Leta 1912 je zveza sklicala anketo, na kateri so bile zastopane skoraj vse na Kranjskem delujoče pivovarne in poleg zvezinega odbora še mnogo drugih gostilničarjev. Zveza je podala kot uvod posvetovanja sledeče zahteve in predloge ter njih utemeljevanje:

I. Sklene in ugotovi naj se predvsem pravnojavno, da bodo pivovarne prodajanje piva na drobno, to je vsako množino v steklenicah prepustile popolnoma le svojim koncesioniranim odjemalcem gostilničarjem.

II. Sklene in ugotovi naj se pravno obvezno, da bodo pivovarne v zaščito svojih

odjemalcev gostilničarjev prodajale nekoncecioniranim branjevcem in trgovcem, ki smejo prodajati le v s plutovim zamaškom zamašenih steklenicah, znatno po višjih cenah tako, da ti ne bodo mogli delati umazane konkurence gostilničarjem. Ti dve točki ugodno in pravočasno rešiti bodi naloga delegatov in zborovalcev ankete.

Gostilničarstvo cele Kranjske že dolgo vrsto let hira pod temi nezdravimi razmerami; upravičeno je torej že, da se končno zgane in skuša otresti se te ujede v gostilničarskem obrtu. Gostilničarstvo upa z vso upravičenostjo, da se bodo pivovarnarji, upoštevajoč upravičenost teh dolgoletnih v neštetihi protestih in resolucijah, označenih in upravičenih pritožb rade volje odzvali tej reformi in roko v roki z gostilničarji sklenili pogodbo, ki bo za oba pogodnika častna in koristna. Ti predlogi merijo samo na to, da bodo koristili obema strankama enako, kar se lahko dokaže. Z odpravo prodaje piva v steklenicah zasebnikom, ne bodo pivovarne prodale niti enega zaboja manj, marsikateri gostilničar pa bo prodal zato vendar le nekaj steklenic piva več, kar mu bo v gmotnem oziru gotovo v korist. Pivovarne pa bodo glede posode steklenic in zabojev mnogo na boljsem, ker je znano, da se po privatnih hišah brezštevilno steklenic in zabojev poizgubi, dočim je gostilničar obvezan, vse v redu vrniti. V tem pogledu nastane torej nepobitno obojestranska korist. Glede zvišanja cen branjevcem zaradi tega, da se onemogoči umazana konkurenca, ki jo delajo ti gostilničarjem, pa je tudi stvar od obeh strani upravičena. Po zakonu ne sme trgovec prodajati piva v patentnih steklenicah, marveč le z gobo (korkom) zamašeno. Povdarjamo na tem mestu, da ako se danes ne sklene predlagan dogovor, bodo stremile gostilničarske organizacije po vsej deželi na to, da se strogo izvaja ta ministrska naredba in ovadb bo kar deževalo, dokler se ta nepravilnost ne bo odpravila. Polnitev steklenic s plutovimi zamaški je zamudnejša in dražja kot s patentnimi, torej je upravičeno, ako pivovarne tako blago branjevcem dražje nastavijo. S tem bi bil zopet dvojen namen dosežen, pivovarna dobi temu primernejše več za blago, branjec pa bo moral iti s ceno korakoma z gostilničarjem in mu bo onemogočeno slednjega z nižjimi cenami uničevati. Tako reformo so sklenili gostilničarji s pivovarnami na Dunaju, ki vpliva na gostilničarski obrt prav

blagonosno. V teh dveh točkah predlaga „Deželna zveza“, da se o tem resno in obojestransko tolerantno posvetuje v zaupanju, da se bodo dosegla sporazumljenja, ki naj bodo važen korak naprej za dobrobit obeh činiteljev. Dobro fundiran gostilničar bo tudi dobra opora pivovarne, zato naj cenjeni pooblaščenici gredo čim najdalje morejo nasproti gostilničarjem v koncesijah, ki jih ti zahtevajo, oziroma zaprosijo ali predlagajo. Gospod predsednik se prosi, da otvori o zadevi debato in posvetovanje.

V teku debate so se zastopniki pivovaren na vse mogoče načine zvijali, tajili, da ne prodajajo skoro nič zasebnikom in dolžili le tiste, ki niso bili navzoči. A zborovalci gostilničarji so z dokazi vse svoje obtožbe tako podprli, da so zastopniki pivovaren končno izjavili, da so pripravljene svojim tvrdkam priporočati, naj se sklene med vsemi karteliranci določba, ki bi odpravila to krošnjarenje s pivom po hišah. Zastopnik pivovarne „Union“ je izrekel nado, da se bodo vse pivovarne zato izrekle. Po dveinpolurnem posvetovanju se je soglasno sklenilo, podati vsem pivovarnam, ki na Slovenskem delujejo, sledečo resolucijo: Delegati gostilničarskih zadrug Kamnik, Lukovica, Zagorje, Litija, Bled, Jesenice, Kranj, Kostanjevica, Mokronog, ljubljanska okolica in Ljubljana na anketi dne 27. julija 1912 v prostorih hotela Tratnik v Ljubljani v navzočnosti zastopnikov pivovaren Union, Reininghaus, Göss, Puntigam, Mengeš in Vrhnika zbrani so po vsestranskem posvetovanju in dolgotrajnem razmotrivanju zadeve soglasno sklenili podati na vse na Kranjskem v poštev prihajajoče pivovarne in njih založništva sledečo resolucijo: Vpoštevajoč dejstvo, da se z direktnim prodajanjem piva v steklenicah od strani pivovaren ali njih založništva na zasebnike, dela glavnim odjemalcem gostilničarjem velika krivica in občutna škoda, predlagajo zborovalci: Slavna ravnateljstva pivovaren Union, Reininghaus, Göss, Puntigam, Delniška v Laškem trgu, Mengeš, Vrhnika, Senožeče, Budjevice, Fischer in Kern v Beljaku, naj sklenejo pravnoobvezno zase in za vse druge, ne v teh zvezi stoječe pivovarne, ki delujejo na Kranjskem, da se ima vsa prodaja piva v steklenicah vršiti samo potom koncesioniranih gostilničarjev. Sistem da je poedinemu poveriti v vsakem kraju razpečevanje celih zabojev na zasebnike, naj ne velja in ne sme biti, marveč se vsaki posamezni stranki,

LISTEK.

Spomini iz vojaškega življenja.

(Po lastnih doživljajih spisal vodja R. Dolenc.)

V teh za vojake in nevojake burnih časih se spominjam dogodbe, ki se je vršila leta 1875. Takrat smo bili po novi vojaški postavi poklicani prvi rezervisti v Ljubljano na orožne vaje. Iz vipavske doline nas je bilo kakih 5 ali 6 nekdanjih enoletnih prostovoljcev, ki pa nismo bili častniki, in še par rezervistov triletne prezentne službe. Med poslednjimi je bil tudi neki Jože Vrtovec, posestnik v Podragi pri Vipavi. Ta je bil med onimi vipavskimi vinogradniki, ki so se udeležili nedeljskega vinogradskega ter kletarskega tečaja na tedanji deželni vinarski in sadjarski šoli na Slapu, in sicer eden prvih. Na vsak način je bil pa Vrtovec prvi, ki je vsled pouka v tečaju dosledno svoje belo vino le z 48-urnim kipenjem mošta na tropinah naprav-

ljal, ne pa z 8 ali še več dnevnim, kakor je bilo takrat v vipavski dolini sploh običajno. Ker je imel mož v svojem vinogradu tudi v pretežni množini same fine vrste grozdja zasajene, je bilo dotično vino res fino in izborno. Takrat sem se tudi seznanil pri glavni seji Kmetijske družbe v Ljubljani z gospodom Petrom Lasnikom. V Ljubljani je imel ta mož veliko trgovino, v Šiški pa gostilno, kateri se je reklo pri „Rac Mic“. Ker me je vprašal, kdo bi utegnil v vipavski dolini imeti prav fino belo vino na prodaj, sem mu takoj imenoval že navedenega Jožefa Vrtovca, od katerega je tudi kupil vino.

Neko nedeljo, ko je bilo v Šiški ravno žeganje — o katerem so pa Ljubljančanje pravili, „da v Šiški komarja derejo“ — smo se vsi vipavski rezervisti domenili, da gremo v Šiško k „Rac Mic“ na kozarec Vrtovčevega vina. In tako se je tudi zgodilo. Ob določeni uri popoldne, smo se zbrali v Lattermannovem drevoredu in ko-

rakali v Šiško k „Rac Mic“. Tja dospesvi, so si tovariši izbrali mene, kakor po šarži, osobito pa po mojem trebušnem obsegu najimpozantnejšo osebo med njimi, za komandanta.

Ko smo prekoračili obširno hišno vežo, ter dospeli na dvorišče, sem komandiral tovariše k neki še nezasedeni mizi, sam sem pa čakal na natakario. Ko natakario pride, brhka punca je bila, sem ji pokazal mizo tovarišev ter velel: „Gospodična, na to mizo prinesite kar dva šefana tistega vipavskega vina, ki ste ga še le pred kakimi šestimi tedni dobili. Prinesli nam bodete pa tudi kaj za pod zob; kaj pa imate?“ Natakario me na to kaj srepo pogleda, upre roki v bok ter mi kaj resolutno odgovori: „Kaj, Vi iščete v naši gostilni vipavsko vino? No, to morate pa že v kakem pajzelnu iskati, ne pa pri nas, v naši sloveči gostilni. Pri nas točimo le izvrstnega metličana in štajerca, ako Vam je ta po volji, Vam ga drage volje prinesem kolikor želite, ako ne, pa z bogom!“

ki je doslej dobavila pivo direktno iz pivovarne, odkaže najbližji gostilničar, ki je odjemalec ravno iste pivovarne. Za slučaj pa, da tak gostilničar ni v obližju in da se odjemalci kapricirajo dobavljati drugo pivo, kakršno ima doslej dotični najbližji gostilničar v zalogi, si sme slednji tako zahtevano pivo poleg drugega že kontroliranega nabavljati. Gostilničarjem, ki bodo izkazali precejšen obrat v celih zabojih zasebnikom, se naj daje 5% rabat. Ta resolucija naj se od vseh prizadetih faktorjev blagovoli sprejeti, zadeva nemudoma v tem zmislu uravna in o storjenem obvesti „Deželno zvezo gostilničarskih zadrug v Ljubljani“. Ravno isti delegati v navzočnosti vseh preje imenovanih zastopnikov so sklenili, da je pod ravno istimi pogoji in v očigled temu, da delajo nekateri trgovci in branjevci pri prodajanju piva rednemu gostilničarstvu nedopustno umazano konkurenco, naslednjo resolucijo; Vsi prizadeti faktorji, na čelu „Schutzverband alpenländischer Brauereien“, se pozivljajo, naj sklenejo in pravnoobvezno ugotovijo pot, po kateri se bo doseglo jamstvo, da ne bodo trgovci in branjevci prodajali piva ceneje kot pa gostilničarji. Če bi kak trgovec to kljub naročilu vendar le nadaljeval, se pivovarne zavežejo dotičniku na predidčo verodostojno ovadbo od strani zadruga ali deželne zveze, nikakega piva več dajati, ali pa dotičnika s povišanjem cene prisiliti do tega, da bo moral prodajati po istih cenah kakor gostilničarji. Opozarja pa se pri tej priliki tudi na to, da se trgovcem ne sme dajati, oziroma ti ne smejo prodajati piva v patentnih steklenicah, marveč le s plutovim zamaškom zamašenih. Zvezi se naroča te resolucije takoj s primernimi utemeljitvami vsem merodajnim faktorjem doposlati in zaprositi, da isti nemudoma vse potrebno ukrenejo v tem zmislu.

(Konec prihodnjič.)

Obrtni predpisi in pravice.

Maksimalni cenik za časa vojne.

C. kr. deželna vlada za Kranjsko je določila z razpisom z dne 29. julija in 1. avgusta 1914, št. 227 in 313, maksimalne tarife za prodajo blaga, katero spada k najnujnejšim potrebščinam vsakdanjega življenja.

Mestni magistrat kot obrtna oblast opozarja prizadete kroge, da veljajo ti ceniki tudi za trgovski promet in da bo ne samo neposredno prekoračenje teh maksimi-

Deklina se je na to kaj urno obrnila ter odšla v kuhinjo. Ne malo osupnjen, povem tovarišem to izjavo in pozovem Vrtovca, da gre z menoj v kuhinjo. V kuhinjo dospel, nama stopi jako obsežna gospodinja, najemnica gostilne, nasproti, ter naju prične oštevati, kako zamoremo v njeni gostilni po „vipavcu“ prašati, za katerega vendar nihče ne mara, ne v Ljubljani, ne v okolici. Smeje se, sem ji stvar pojasnil in Vrtovca predstavil kakor tistega moža, ki je svoje vino, katero iščeva, gospodu Lasniku prodal. Ko je žena uvidela, da je vse res kakor sem povedal, je postala takoj mehka ter rekla: „Gospoda, sedaj pa že vidim, da vama je vse znano, zato pa vaju prosim, lepo prosim, ne pripovedujta nikomur, da imamo pri nas tudi vipavsko vino. Nikar ne zamerite, da vas je natakara tako nahrulila in da sem vaju tudi jaz tako nespodobno skusila nalagati, kajti bodite prepričani, da lahko vejo nad hišnimi durmi takoj v peč vržem, kakor hitro izve svet, da to-

malnih tarifov strogo kaznovano, marveč tudi vsak drug poskus na kak način izogniti se tem tarifom.

Kakor se je dognalo, se je tako izoginjenje že poskusilo na ta način, da je trgovec sicer blago prodajalcu na drobno dobavil, a ni nobenega računa o tem izstavil, oziroma ni vstavil v račun cene.

Tako početje, katero mora povzročiti, da prodajalec na drobno dobavo blaga ustavi tako, da ne more konsumentom ustreči, je nedopustno in kaznjivo.

Nadalje ni izključeno, osobito glede moke, da bi morda posamezni obrtniki skušali svoje zaloge zadrževati oziroma zatajevati.

Tudi tako postopanje je kaznjivo.

§ 482 kazenskega zakona določa, da se zakrivi obrtnik, ki prodaja blago, spadajoče k potrebščinam vsakdanjega življenja, s prestopkom ter je v prvem in drugem slučaju z globo, v tretjem pa z odvzetjem obrtne pravice kaznovati, če zataji svojo zalogo ali pa če se brani kateremukoli kupcu prodajati.

In § 484 kazenskega zakona pa določa, da je tako postopanje, če se dogaja za časa javnih nemirov, kaznovati poleg izgube obrtne pravice tudi s strogim zaporom od 1—6 mesecev.

Mestni magistrat bo na najintenzivnejši način pazil na to, da se v predstojećem navedena določila pod nobenim pogojem ne kršijo ter imajo prestopniki pričakovati za najmanjše kršenje najstrožjega kaznovanja.

Prostost poštnine zadrug in združnih zvez. Kolkovne in pristojbinske prostosti ni zamenjati s prostostjo poštnine, zato ni iz ene sklepati na drugo. Glede postopanja poštnine združnih pisem velja naslednje: Po zakonu z dne 2. oktobra 1865 drž. zak. št. 108 niso združna pisma poštnine prosta in je tako od zadrug izdana korespondenca kakor nanje dospela korespondenca podvržena poštnini. Le korespondenca, ki jo vodijo državne in deželne oblasti in uradi ter tem enake oblasti in javni organi v zadevi javne službe z zadrugami, je v zmislu gornjega zakona poštnine prosta, če se vloži na zgoraj navedene oblasti in urade vsled občnih odredb ali posebnih pozivov. Istotako je korespondenca med zadrugo in združnim inštruktorjem poštnine prosta. V občevanju s trgovskimi in obrtnimi zbornicami doslej še ne obstoji kaka poštninska ugodnost. Vsako od zadruga izdano pismo mora

čimo vipavsko vino, dasiravno je jako fino, veliko boljše mimo dolenjca in štajerca.“

S tem je bil mir sklenjen in z Vrtovcem sva šla k mizi, na katero nam je brhka natakara prinašala vipavsko vino v toliki meri, kolikor smo si ga le želeli. Donašala nam je pa tudi ostanke „odrtega komarja“ v podobi kaj okusnih ocvrtih in pečenih piščancev, šunke, pečenke itd.

Ko smo se tako pošteno okrepčali, smo tudi začeli peti ter govorance držati, in ločili smo se od gostilne pri „Rac Mic“ prav židane volje že tako pozno, da bi bili malodane, glas mirozovne trombete zamudili. Dasiravno smo pri slovesu gostilničarki in brhki natakari obljubili, da jih bomo še obiskali, se to vendar ni zgodilo, kajti, že par dni potem smo zapustili belo Ljubljano, ter se vrnili domov.

Odkar se je ta dogodbica vršila, je preteklo ravno 40 let in zanimivo bo gotovo izvedeti, kako je s konsumom vipavskega vina danes v Ljubljani in bližnji oko-

imeti na zavitku (kuverti) ime zadruga, naslov prejemnika in levo spodaj opravilno številko. Ako se hoče poštnine prosto poslati, je na zavitku pri opravljeni številki pripomniti „Vsled uradnega poziva“. Korespondenca med zadrugami ali med njenimi zvezami ni poštnine prosta. Ker je pa združništvo in organizacija v zveze stopila v drug stadij k javni upravi in v občevanju z uradi in oblastmi in vsled tega postal tudi pisemski promet zlasti na polju obrtne uprave nele znatno močnejši, ampak tudi obsežnejši in važnejši, se bo zahtevalo, da se zadrugam in združnim zvezam v zadevah njih delokroga prizna prostost poštnine za njih pisma.

Združne objave.

Zadruga gostilničarjev za ljubljansko okolico. Osebne izpremembe. V področju te zadruga so nastale v prvi polovici letošnjega leta sledeče izpremembe: Matije Stražišarja gostilniški obrt v Mateni je prevzel v zakup g. Ivan Papler. Anton Suhadolc je vzel v zakup Anton Bocovo gostilno v Starem Vodmatu. Marija Kavčič je postala zakupnica Al. Dimovega gost. obrta v Novem Vodmatu. Na Grosupljem je pokojnega Iv. Garbasa gostilniški obrt prevzel g. Leopold Hudé na račun vdove Marije Garbas. Jakobu Novaku v Mostah št. 37 se je razširila gost. pravica tudi na kavarnarski obrt. Gosp. Egidiju Zajcu v Stožicah št. 10 se je podelila gost. koncesija po ugasnitvi očetove, istotako Ivani Čerin v Štepanji vasi št. 39. Nanovo je bila podeljena koncesija Ivanu Ramovšu v Stožicah št. 51, ker so se ondotna bivališča znatno pomnožila. Terezija Lovša nadaljuje obrt po pokojnem soprogu v Snerberjih št. 25. V Podborštu št. 9 v Franc Petercovi gostilni je pričela obratovati Marija Jarc. Anton Bizant izvršuje Miha Tometovo gostilniški obrt v Dvoru št. 16. Antona Bevca gostilno v Št. Vidu je prevzel g. Ivan Blagne, gostilno Pirnatovih dedičev na Viču pa Ivan Smerkolj kot zakupnik. Franu Košaku na Grosupljem (Stranska vas) se je podelila gostilničarska koncesija po ugasnitvi one pokojnega očeta. Podelila se je tudi koncesija Jerici Beleč v Sp. Šiški št. 120, ki pa še ni pravomočna, ker je vložen proti tej podelitvi priziv na ministrstvo. Marija Zorc v Brezjah bo nadaljevala obrt na koncesijo pokojnega so-

lici? Kratek pa točen odgovor na to vprašanje je istina, da mi je nekdanji moj vipavski učenec, kmalu po zadnji, torej po lanski trgatvi pisal, da so ljubljanski gostilničarji nič manj kakor 1500 hektolitrov belega, pa le po novem načinu napravljene vina samo iz šentviške občine odpeljali. In iz odborovega poročila kranjske deželne vinarske zadruga v Ljubljani poizvem, da je letošnji konsum doljenjskih vin proti onemu vipavskih kar naravnost malenkosten.

Tak prevrat je pa le temu pripisovati, ker so napredni vipavski vinogradniki popolnoma napačno staro napravo belega vina skoro sploh opustili, ter se nove racionalne poprijeli. Poprej so namreč pustili, kakor že povedano, mošt belih vin kar po 8 in še več dni s tropinami vred kipeti. Posledica tega vseskozi napačnega postopanja je bila ta, da so bila tako napravljena vina kaj zopernega, trdega ali kakor strokovno pravimo zagatnega okusa, bila

proga. Gost. obrt. Fran Lenčeta v Klečah št. 10 pa bo nadaljeval g. Feliks Lenče na račun mladoletnih dedičev. Gosp. Petru Stepiču v Sp. Šiški se je razširila koncesija tudi na točenje boljših vrst žganja in likerjev. — Ugasnile so te le koncesije: Matije Brodnika v Mednem št. 5. Jerneja Kovačiča v Rakovniku pri Medvodah. Antonije Kosanc v Zg. Šiški in Apolonije Tomšič v Tomačevem št. 54. Obratovati je nehal g. Matija Kodolja na koncesijo Terezije Vrtačnik na Viču št. 12.

Zadruga gostilničarjev v Kranju. Člane te zadruga opozarja načelstvo, da so tej številki „Gostilničarja“ priloženi zanje poštno-položni čeki, na katere naj vsakdo plača 2 K naročnine za list. Načelstvo prosi, naj vsak član to gotovo stori, ker je to za člane bolj ugodno kakor če se porazdeli na združni prispevek in ta potem izterja.

Krčmarska in mesarska zadruga v Idriji. Člani gostilničarske in mesarske zadruga v Idriji se vljudno opozorijo, da je list „Gostilničar“ obvezno strokovno glasilo za gostilničarje, kavarnarje, mesarje itd. naše zadruga in dobiva ta list vsak član brezplačno. — List „Gostilničar“ plačuje zadruga, kakor tudi vse druge združne stroške, torej so člani v zmislu pravil in obrtnega zakona dolžni le združne pristojbine plačevati, ki znašajo 3 K na leto. — Da se prihrani zadrugi, kakor tudi deželni zvezi nepotrebno delo, se naprosijo vsi v to zadrugo spadajoči člani, da združne pristojbine le edino zadrugi v Idriji plačujejo.

Pri tej priliki se člani opozorijo, da so združne pristojbine znašale leta 1912 2 K 50 vin., za leto 1913 3 K in za leto 1914 tudi 3 K. Vsak si lahko sam zračuna, koliko da ima plačati in tisti, ki so še na dolgu, se naprosijo, da poravnajo v najkrajšem času to pristojbino.

Razno.

* **Štirinajstdnevni moratorij.** Splošna mobilizacija bo seveda globoko posegla v vse gospodarsko življenje, a da ne bi nastale prevelike težave, je vlada s cesarsko naredbo uvedla od 1. avgusta veljaven moratorij in sicer za 14 dni. Moratorij pomeni, da 14 dni ni mogoče izterjati privatnopravnih terjatev, menic, za-

so pa tudi kalna, meglena, in kar je poglavito — nestanovitna in pokvari podvržena. Vipavska vina po starem načinu se drže kvečjemu eno leto, potem jih lahko proč zliješ. Tako se je popolnoma opravičeno o nekdanjih po starem načinu napravljenih vinih sodilo. Ko so pa Vipavci svoja vina po priporočilu nekdanje deželne vinarske ter sadjarske šole na Slapu, le z 48urnim kipenjem mošta s tropinami vred pričeli napravljati, so postala njih vina povsem drugačna. Postala so milega kaj prijetnega okusa, lepe prijetne zelenkasto rumene, ne pa zagorelo rumene barve, in kar je poglavito — postala so tudi stanovitna, pokvari ne podvržena. Posebno so postala vipavska bela vina potemtakih izbornih lastnosti, ko je deželni c. kr. vinarski nadzornik gospod B. Skalicky pričel na Kranjskem delovati. G. Skalicky je tudi nekdanjo prehodno napravo vina z le 48urnim kipenjem mošta na tropinah popolnoma opravičeno zavrzel, ter strogo

dolžnic itd. Dovoljeno je pa: dvigati v hranilnicah, bankah in posojilnicah od vlog največ 200 K, dovoljeno iztirjati zasluzke in mezde iz službenih dogovorov, kakor tudi najemščine in užitke. Ta naredba se bo najbrž za dobo vojne podaljšala in bi v prvem trenutku utegnila zlasti vlagatelje nekoliko vznemiriti. Zato je treba vedno iznova opozoriti na popolno varnost hranilnih vlog in na popolno likvidnost hranilnic in drugih denarnih in kreditnih zavodov. Če se je vlada odločila za ta korak, jo je vodila skrb, da prepreči vsako škodljivo gibanje, ki bi vsled mobilizacije nastalo na gospodarskem polju in ki bi ogrožalo interese celokupnosti. Vlada je hotela s tem tudi zasigurati mirni in nemoteni trgovski promet. Moratorij torej ni samo zaščita posameznih dolžnikov, marveč tudi obrambno sredstvo za narodno gospodarstvo, torej tudi za upnike. Dolžniki, ki morajo z vpoklicem k vojakom računati s tem, da bo primanjkovalo delavnih moči in da ne bo mogoče dobiti denarja, naj se obvarujejo pred tem, da bi jih mogel kdo prisiliti k izpolnitvi privatnih obveznosti. Nad privatnimi interesi upnikov pa stoje višji interesi celokupnosti, ki prepovedujejo, da bi prisilno izterjanje podvzelo najpotrebnejše življenske pogoje. Da se odvrne ta skrb, tvori zelo važen psihičen in moralichen moment tudi za vpoklicano vojaštvo. Dolžnikom je prištevati tudi vse banke, hranilnice in druge denarne in kreditne zavode, ki upravljajo tuj denar. Pri teh zavodih pa pridejo z ozirom na njih naloge v javnem prometu tudi še drugi važni momenti v poštev ter je v interesu celokupnosti, da se omeji vračanje denarja posameznim osebam. Izkušnje kažejo, da skuša ljudstvo kopiciti preko svoje potrebe denar, kar mora imeti neizbežno slabe posledice. Zato je bilo treba skrbeti za to, da zahteve posameznih do denarnih zavodov ne zrastejo v neomejeno in da morejo denarni zavodi nemoteno delovati naprej, da preprečijo gospodarske krize. S takim postopanjem pa se ščitijo na drugi strani tudi upniki. Pri tem je opozoriti na to, da hranilnice niso morda depozitni uradi, marveč, da so obenem tudi kreditni zavodi. Po določilih moratorija je mogoče dvigati hranilne vloge do 200 K, seveda pa se sme od hranilnih vlog potem šele čez 14 dni zopet dvigniti najvišji znesek 200 K. Na ta način se torej nikomur ne vzame možnosti skrbeti za najvažnejše življenske potrebe in nobe-

nemško ali francosko napravo belega vina pričel priporočati. Ta obstoji v tem, da se grozdje za napravo belega vina kar zmasti, takoj opreša in mošt takoj v sod spravi, tako da niti eno uro s tropinami vred ne kipi. Te naprave so se Vipavci — čast jim sploh poprijeli, in temu gre ravno hvala, da so vipavska bela vina taka postala kakoršna so dandanes, namreč izborna v vsakem oziru, in kar je najglavnejše — popolnoma stanovitna. Temu velikemu napredku gre pripisovati, da so si sedanja vipavska bela vina ne le v Ljubljani in okolici občno priijubljenost priborila, marveč tudi v inozemstvu, da še celo po drugih vinorodnih deželah. V dokaz temu naj služi dejstvo, da se je po zadnji torej lanski trgatvi, že 20 do 30.000 hl belega po novem načinu napravljenega vina, na Nižjevavstrijsko in Moravsko izvozilo. Res radoveden sem, ako ga točijo tudi pri „Rac Mic“ v Šiški.

nemu ni treba biti v skrbi za svoj denar, ker niti vojna, niti moratorij ne zmanjša varnosti hranilnih vlog, ker moratorij le časovno in krajevno enakomerno začasno razdeljuje razpoložljivi denar.

* **Vojna in gospodarstvo.** Guverner avstrijskega zemljiško-kreditnega zavoda, tajni svetnik dr. Rudolf Sieghart je obelodanil članek o vplivu vojne na narodno gospodarstvo. Dr. Sieghart je eden izmed najbolj poklicanih mož v tej stroki. Njegovo prepričanje je, da se prebivalstvo lahko popolnoma zanaša na državno gospodarstvo. Avstrijsko gospodarstvo je zavarovano proti vsem slučajem vojne. Kar je bilo slabega in negotovega, to se je podrlo že s ponovnimi krizami v zadnjih mesecih; ostalo je le, kar je bilo trdnega. Vsaka skrb in vsak strah za imetje, ki je bilo zaupano po stavnim organom avstrijskega finančnega gospodarstva, je brezmiselna. V trenutku vojne si je treba pred vsem zapomniti, da sledi vojski kakor kažejo izkušnje, vedno doba velikega gospodarskega razvoja. To se je posebno sijajno pokazalo po nemško-francoski, po burski in po zadnji balkanski vojni. Novodobno gospodarstvo ima pač v sebi čudovito moč, da se izredno hitro poživji in pomladi. Pred vsem pa ni pozabiti, da gre pri vojni s Srbijo za gospodarske koristi, ki so bile doslej vedno ogrožene vsled političnih dogodkov. Guverner dr. Sieghart pribija s posebnim poudarkom, da se ni čisto nič bati ne za našo valuto, ne za državne zadolžnice. Naš denarni sistem ima ravno tako trdno podlago, kakor katerikoli drugi v Evropi. Naša renta nese pri sedanjih kurzih dobrih 5%, kar pomeni nenavadno visoko rentabiliteto, posebno ker na kako konvertiranje v doglednem času sploh ni misliti. Kdor vzlic temu rento prodaja, dela škodo sebi samemu in državi. Še bolj neumno pa je, dvigati vloge iz hranilnic, iz bank in iz posojilnic. Tako dviganje je brezmiselno in pravi greh, zakaj varnost avstrijskih hranilnic in bank je vzvišena nad vsak dvom. Tisti ljudje, ki dvigajo denar iz hranilnic, iz bank in iz posojilnic, izgube obresti in provzročijo, da zmanjka v gospodarskem življenju denarja. Ravno tako je obsodbe vredno, če ljudje iz strahu pred vojno, svoje delnice za vsako ceno prodajo. Akcije kake železarne, kakega premogokopa itd. so varne, da bolj ne morejo biti. Pri nas ni nikakih vrednostnih papirjev brez vrednosti, nikakih Potemkinovih akcij; kdor akcije zdaj prodaja, oškoduje sebe in državo in pomaga do nezasluženega bogastva tistim, ki bodo tako pametni, da bodo pobirali proč vržene zaklade.

* **Uspehi posredovanja služb v Avstriji 1. 1912.** Delovnostatični urad trgovskega ministrstva je izdal tozadevno poročilo, glasom katerega so mu bili leta 1912 na razpolago podatki 904 posredovalnic. Te posredovalnice so poslovale pri 891.495 ponudbah in 946.028 prošnjah za službe ter so privedle v 645.166 slučajih do uspehov. Povprečno je prišlo na 9 prostih mest 10 prosilcev in od 10 prosilcev je dobilo 7 službo potom posredovalnic. Od 1000 posredovanj odpade 559 na moške, 416 na ženske in 25 na možke in ženske vajence. Od 1000 posredovanih služb pride 542 na industrijo, 292 na domače gospodinjstvo, 132 na kmetijstvo, 34 na trgovino in proste poklice. Najvišje število posredovanj odpade na Nižjevavstrijsko (51,5%) in na Češko (30,2%). Tudi naša posredovalnica je v zvezi s tem uradom.

* Kaj odganja goste v gostilni. Kateri tovariš nima najboljše volje, da bi vodil gostilno čim najbolje. Saj varuje lastne koristi, ako ugođi željam gostov, kolikor mu je mogoče in jim pripravlja bivanje v gostilni čim prijetnejše. Dobra urejena gostilna je najboljša privlačna točka za goste. Dobra volja je brez dvoma povsod; vprašanje je le, če gostilničar tudi dovolj pozna želje svojih gostov, da jih — predno jih izgovore — že izpolni. Star gospod, ki je že prepotoval in ki hoče svoje izkušnje obrniti v korist vseh gostilničarjev, poroča v časopisu »Schweizer Wirtzeitung«,

kaj mu je bilo neprijetnega v mnogih gostilnah. »Ura, ki stoji, ali ki prav ne gre — postavljanje kruha in drugih jedil pri odprtem oknu, skozi katero prihaja cestni prah — odprte posodice za sol, ženo ali poper — nepospravljene, umazane mize — neredno postavljeni stoli in mize — mnogo plakatov na stenah — slabe slike, brezokusen okrask na stenah — majhni gostilničarjevi otroci v gostilniški sobi — natakariče s posebno nafigurjeno frizuro ali obleko, ali z obilim kinčem — vmešavanje gostilničarja ali njegovih ljudi v pogovore gostov — površna in nerodna po-

strežba — prevladujo in preponižno obnašanje gostilničarja — zmerjanje nastavlencev vpričo gostov — prepiri med gostilničarjem in gostilničarko — pitje gostilničarja pri bufetu — pogosta odsotnost gostilničarja — manjkanje najnovejših časopisov v okvirih — le pristranski časopisi, iz katerih se spozna politično pripadnost gostilničarja — pomanjkanje miru in reda v obratu.« — Teh napak se je treba gostilničarjem izogibati, kar ni ravno težko, zato upamo, da smo ustregli s priobčenjem teh.

VERMOUTH-

vino najboljše kakovosti prodaja po najnižji ceni tvrdka

Br. Novaković

vinska trgovina v Ljubljani.

Adria, delniška pivovarna, Trst

Varilnica v Senožečah.

Vplačana glavnica
K 1,000.000

(Železniška postaja Divača.)

:: Ustanovljena ::
I. 1820.

priporoča svoje priznано dobro **Adria marčno, dvojno marčno in granatno pivo** v sodčkih in steklenicah po najnižjih cenah.

MATTONI'S GIESSHÜBLER

naravna
alkalična kislina

najboljša namizna in osvežujoča pijača.

Preizkušena proti vratnim boleznim, kašlju, želodčnemu in mehurjemu kataru. **Najboljši brizganec k vinu.**

Podtikanja drugih kiselih mesto zahtevanega Giesshüblerja pri primešavanju vinu se zakonito zasledujejo.

13-16
letošnje, krepko, okusno, prodaja
rizling K 50-60, rdečkasto K 40-46
kis K 30, tropinovec, slivovka K 140
za 100 litrov
J. Kravagna v Ptuj.

Pozor stavbeniki! Pozor občinstvo!

Izgotovljene štedilnike

9-24
solidno domače delo, prodaja po jako
nizkih cenah

Rudolf Geyer, ključavničarski
mojster, Ljubljana, Cesta na Ru-
dolfovo železnico 10.

priporoča tudi vsa v stroko spadajoča
delna, vrtna, stopniščne in balkonske ograje
rastlinjake itd., ter vsa popravila.

Vinska trgovina

Jernej Stele v Sp. Šiški

13-16
priporoča p. n. gostilničarjem svojo veliko zalogo

raznih vin

posebno goriške rebule.

Za pristnost se jamči!

VINO

Najfinejše, zajamčeno
naravno, iz pasterizi-
rane smetane izdelano

čajno maslo,

pristni, čisti, planinsko
čvetlični

med

Emendolski-
Groyski,
Tilstinski,
Edamski,

SIR

Roquefort,
Trapistovski
Gorgonsola.

Nadalje skuto, jajca, kuhano maslo in maslo za kuhanje, pošilja vsak čas po najnižjih dnevni cenah in poljubnih množinah zveza kranjskih mlekarn „Mlekarska zveza“ v Ljubljani, Kranjsko.

Trgovina s
špecerijskim blagom.

LJUBLJANA

A. ŠARABON

LJUBLJANA

priporoča svojo novourejeno glavno

zalogo rudninske vode.

Točna in solidna postrežba!

Na drobno in na debelo!

Ceniki na zahtevo zastoj in franko!

47 11-13

Velika pražarna za kavo in mlin
za dišave z elektr. obratom.

Zaloga brinja in sliv
za žganjekuho.

Izboljšajte promet v svoji gostilni z najboljšim in najcenejšim češkim budjejeviškim delniškim pivom

plzenskega tipa

Zahtevajte v gostilnah ljubljanskih, v Grandhotelu Balkan Trst, hotelu Lacroma Gračež, Palace hrvatske štedionice Zagreb, Napredak Sarajevo, Bgránek Banjaluka itd. to pivo.

52 12-24 Informacije daje Češka delniška pivovarna v Čeških Budejovicah, Roza Rohrmann v Ljubljani, Bogumil Poňka v Trstu.

Mirenski premog kosovnik . . .	po K 2:20 per 100 kg
Mirenski premog orehovec . . .	" " 2:— " 100 "
Šentjanski premog kosovnik . . .	" " 2:60 " 100 "
Šentjanski premog orehovec . . .	" " 2:40 " 100 "
Najfinejši češki premog kosovnik	" " 3:80 " 100 "

postavljen franco hiša v vsaki množini priporoča tvrdka

Richter & Ko.

Ljubljana, Trnovska ulica šte. 25.

Odjemalci večjih množin primeren popust.

Postrežba točna in solidna!

13-15

Pivovarna v Mengšu

(Julius Stare)

naznanja, da toči od 15. sušca t. l. naprej takozvano

črno pivo

„kozel“ (Bockbier)

v sodčkih in v steklenicah.

Naročila se sprejemajo v pivovarni v Mengšu in pri vseh njenih zalogah: Ljubljana, Metelkova ulica št. 19, Šiška, Borovnica, Cerklje na Gorenjskem, Dragomelj, Gameljne, Izlake, Javornik, Ježica, Kamnik, Kranj, Lesce, Medvode, Mokronog, Moravče, Motnik, Rudolfovo, Škofja Loka, Šmartno pri Litiji in št. Vid pri Zatični.

Pristne kranjske klobase

razpošilja po 38 vinarjev komad v poštnih zavojih najmanj 5 kilogramov po povzetju

Ivan Kos, mesar in gostilničar na Vrhniki.

KLEINOSCHEG- DERBY SEC

39 13-24

Vinometre „Bernatot“. — Asbestov bombaž in prašek. — Eponit. — Francosko želatino. — Lipovo oglje. — Marmornat prašek. — Modro galico. — Natrijev bisulfit. — Ribji mehur. — Špansko zemljo. — Tanin. — Žveplo na asbestu. — Žveplo v prahu. — Limonovo kislino. — Vinsko kislino. — Soda bikarbono. — Strupa proste barve itd.

ima v zalogi po najnižji ceni

Drogerija Anton Kanc

Ljubljana, Židovska ulica 1.

Kranjska deželna vinarska zadruga v Ljubljani

(deželni dvorec).

Opozarjamo sl. občinstvo in tiste še posebno, ki se interesirajo za prava domača raznovrstna

namizna in desertna vina

in sicer **Belokranjec, Dolenjec in Vipavec.**

Vina so zajamčeno pristna, tako, da jih tudi častita duhovščina zanesljivo rabi za sv. maše.

Vina se oddajajo od 56 litrov dalje. Desertna v buteljkah. Postrežba točna in solidna, cene nizke, posebno ker Deželna vinarska zadruga ne stremi po dobičku, ampak da povzdigne promet domačih vin kolikor mogoče. 13-24

O kakovosti vin se lahko vsakdo prepriča v Unionski kleti v Ljubljani, kjer se točijo samo vina Deželne vinarske zadruge.

SODE

dobro ovinjene, stare in nove, male in velike ima na prodaj

Ivan Buggenig,
sodarski mojster

Cesta na Rudolfovo železnico št. 7.

12-16

Sanatorij Elizabetinum

zdravilišče za notranje, kirurgične in ženske bolezni. bolniška oskrba sester križark. Prosta izbira zdravnikov. — Cene zmerne. — Moderno opravljena Röntgenova soba. — Udobno urejeno kopališče z vsemi zdravilnimi pripomočki,

Poljanska cesta 16. 36 13-24 Telefon št. 141.

33 13-24
Samo 5 dni! Samo 5 dni!

Edino pri **ED. ŠMARD** potovalna pisarna
v Ljubljani, Dunajska cesta šte. 18
dobiš veljavne vozne liste (šifkarte)
za francosko linijo iz Havre v New York
in iz Amerike nazaj v domovino.

40 letni uspeh, ki ga potrjujejo na tisoče priznanj.

Želodčna tinktura

Iekarnarja Piccolija v Ljubljani

krepi želodec, pospešuje prebavo in je odvajalna.

1 stekleničica velja 20 vin.
20 13-24

Naročila sprejema Iekarna **G. Piccoli, Ljubljana.**

19 12-24

Štampilje

vseh vrst za urade, društva, gostilničarje itd.

ANTON ČERNE

graver in izdelovatelj kavčukovih štampilj

LJUBLJANA

Šelenburgova ulica 1.

Centki franco.

Posredovalnica za službe

gostilničarske zadruge v Ljubljani Marije Terezije cesta 61 posreduje brezplačno za vse službo iščoče

v gostilničarskem obrtu.

Gospodarji iz Ljubljane plačajo 60 vin., z detele 1 K.

Tovariši gostilničarji! Poslužujte se te ugodne prilike! 12-24

Novodošel!

Kavarna „Central“

je pridobila tudi v Ljubljani priljubljeni vzorni damski orkester

„DITRICH“.

5 dam. 2 gospoda.

Prvi nastop v nedeljo, dne 1. marca 1914.

Vso noč odprto! 16 13-24 Vstop prost

Novodošel!

Zaloga stekla, porcelana in svetilk
Fr. Kolmann
 11 v Ljubljani 13-24
 dovoli gostilničarjem in kavararjem pri večji naročbi izdatno znižane cene.

A. Bajec
 cvetlični salon
 Pod Trančo 2
 vrtnarija
 Tržaška cesta 34
 v Ljubljani.

Najboljše ogrske salame,
 fino, sočno šunko (gnjat), kranjske klobase, prekajeno meso, slanino s papriko, najboljši pristani emendolski sir ter sladko čajno surovo maslo
 priporoča tvrdka 13 13-24
J. BUZZOLINI
 Ljubljana, Stritarjeva ulica.
 Vsakdanje pošiljatve od najmanjše do največje množine po najnižji ceni.

Vinska trgovina in restavracija
Peter Stepič
 Spodnja Šiška šte. 256
 priporoča p. n. gostilničarjem svojo veliko zalogo zajamčeno naravnih vin iz dolenskih, goriških, istrskih in štajerskih vinskih gor.
 Telefon št. 262.14 13-24

Pivovarna „Reininghaus“
 Gradec — Steinfeld
 priporočata svoja najboljša piva, kakor:
marčno carsko, vležano in bavarsko v sodčkih in steklenicah. 27 13-24
 Specijaliteta **Reininghausovo dvojno sladno pivo „St. Peter“** v originalnih steklenicah.
 Glavno zastopstvo pivovarn Reininghaus in Puntigam
 Telefon št. 90. v Ljubljani, Martinova cesta 28. Telefon št. 90.

Pivovarna Göss
 priporoča svoje priznane priljubljene izdelke
marčna, cesarska, vležana, eksportna in bavarska piva
 v sodčkih in steklenicah.
Zastopnik: Fr. Sitar v Sp. Šiški. 33 13-24

A. Zankl sinovi
 Irvornica barv, lakov in firnežev
 Ljubljana
 priporoča 21 13-24
 oljnate, suhe, emajlne in fasadne barve, firnež kranjski, laki, mavec (Gyps), olje za pode in stroje, karbolinej, čopiči itd.
Ceniki zastoj.

Vinska trgovina Alojzij Zajec v Spod. Šiški pri Ljubljani
 priporoča cenj. gostilničarjem in zasebnikom svoja priznana najboljša vina kot: dolenska, štajerska, goriška er istrsko belo in črno po znižanih cenah. Postrežba točna in zanesljiva.
 Dalje priporoča p. n. občinstvu hotel „Bellevue“ pri Ljubljani, ki ima krasno opremljene sobe z vsem komfortom za prenočišče tujcev in za letovišcarje. V restavraciji se točijo najfinejša stara vina. Izborna kuhinja. Kava vedno na razpolago. Najlepši razgled na Ljubljano in okolico. Svež zrak in krasni izprehodi po tivolskem gozdu.
 Obenem se priporoča cenj. letovišcarjem hotel „Stol“ na Blejski Dobravi poleg postaje Dobrava med Jesenicami in Bledom. Krasno opremljene sobe za cele družine in posameznike. Dobra restavracija s fino kuhinjo in dobrimi starimi vini ter kegljiščem in lepim senčnatim vrtom. Cene primerne. Lep izprehod do krasnega Vintgarja 1/4 ure. 15 13-24

Gričar & Mejač
 v Ljubljani, Prešernova ulica šte. 9
 priporočata
 v veliki izbiri in po najnižji ceni
 obleke za gospode in dečke, površnike za gospode in dečke, obleke za otroke, žakete za dame, paleto za dame, plašče za deklice itd. itd.
 Nepremočljive pelerine iz lodna ali velblodje dlake (Kamelhaar) 22 v vseh velikostih. 13-24

Jakob Zalaznik
 pekarija, slačičarna in kavarna 31 13-24
Stari trg 21
 se priporoča sl. občinstvu posebno z dežele
na zajutrak.
 Filijalke:
 Mestni trg šte. 6
 Kolodvorska ulica šte. 6.

Avg. Signola
 30 Ljubljana, Dunajska cesta 13. 1124
 Zaloga raznovrstnega namizja za gostilne, hotele in kavarne.
Deset zapovedi za kmetovalca
Deset zapovedi za zdravje
 dobi zastoj in poštne prosto vsak gostilničar in trgovec v poljubnem številu za razdelitev med 18 goste ter odjemalce. 12-24
 Treba le dopisnice z naslovom:
 Ub. pl. Trnkoczy, lekarna, Ljubljana.

Vinska trgovina
Ant. Müllerja
 v Domžalah
 priporoča
 p. n. gostilničarjem svojo veliko zalogo zajamčeno naravnih vin iz dolenskih, goriških, istrskih, hrvaških in štajerskih vinskih goric ter zagotavlja točno in solidno postrežbo po primernih cenah.
 Vino se dostavlja na dom ali pošilja po železnici. 29 13-24

Najstarejša domača zlatarska tvrdka!
 25letni jubilej obstoja leta 1914.
 Raznovrstna zaloga vseh zlatarskih predmetov in ur.
 Ure z lastno znamko
 „Tup“.
 Popravila in nova dela ter poročne prstane izdelujem
 * v lastni delavnici *
 z električnim obratom.
 Najnižje cene. Vestna in točna postrežba. Cenovniki zastoj
Lud. Černe
 juvelir, trgovec z urami ter zapris. sodni cenilec.
 Ljubljana, Wolfova ulica 3.

Mihael Kastner, Ljubljana
 7 13-24
 Glavna zaloga rudninskih voda.

Z vsemi v špecerijsko in delikatesno stroko spadajočimi potrebščinami, kakor tudi z vseh vrst namiznimi in buteljskimi vini postreže gostilničarjem najceneje in najsolidneje tvrdka
 Velepražarna za kavo z električnim obratom. 8
T. Mencinger, Ljubljana
 Zaloga mineralnih voda. 13-24 vogal Sv. Petra ceste in Resljeve ceste.

Pivovarna „UNION“ v Ljubljani
 (Spodnja Šiška)
 priporoča svoje izborne izdelke, kakor:
marčno, dvojno marčno in izvožno pivo v sodčkih in steklenicah.
 Dobé se tudi tropine in sladne cime, ki so kot živinska krma zelo priporočljive. 3 13-24

Dalmatinsko pristno rdeče in belo vino

pošiljamo od 100 lit. naprej proti povzetju po zmernih cenah ::
BRATA TRANFIČ
 Kastelstari - Dalmacija.

Ustanovljena 1. 1818.

Ustanovljena 1. 1818.

PIVOVARNA MENGEŠ

Julius Stare

priporoča svoje izborno vležano marčno, dvojno marčno in bavarsko pivo v sodčkih in steklenicah.

Naročila sprejemajo zaloge:

Ljubljana, Metelkova ulica št. 19, Borovnica, Cerklje na Gorenjskem, Dragomelj, Gameljne, Izlake, Javornik, Ježica, Kamnik, Kranj, Lesce, Medvode, Mokronog, Moravče, Motnik, Rudolfovo, Škofja Loka, Šmartno pri Litiji, Št. Vid pri Zatičini ali pivovarna v Mengšu.

1 13-24

Sukneno blago

za moške in ženske

dobite

v veliki izbiri in po ugodni ceni v trgovini občno znane tvrdke

R. Miklauc

Ljubljana, Stritarjeva ulica št. 5.

Fino belo blago za rjuhe in perilo, cvilih za modroce, koltri, koci, lepi namizni prtji, servijete itd. v bogati izbiri.

Izgotovljene obleke

dobre kakovosti, lepega kroja za odrasle in otroke, v veliki izbiri v posebnem oddelku konfekcijske in manufakturne trgovine

„PRI ŠKOFU“

Medarska ulica Ljubljana Pred Škofijo 3

Na zahtevo se obleka po odbranem blagu po lastnem krojaču izgotovi.

9 13-24

Priporočamo svojim cenjenim ::
tovarišem gostilničarjem izborno
marčno, dvojnomarčno
termalno in granatno ::

PIVO

28 13-24
največje slovenske narodne tvrdke:
Delniška družba združenih
pivovaren Žalec in Laški trg
v Ljubljani.

Srečko Potnik

Vakuum parna destilacija :
rastlinskih in sadnih cvetov

v Ljubljani, Slomškova ulica 27

priporoča cvete in kompozicije za izdelavo ruskega kumljevca, rastlinske grenčice, planinskega rastl. sladkega žganja, poprovega metovca, ruma za čaj, vermuta, drožnika, tropinoveca, hruševca, jabolčnika, breskvoceva, pelinkovca, vanilije, želodčne grenčice, janeževca, sadn. groga, ruma-aroma itd.

Razpošilja se v najmanjši količini pet vrst naenkrat za K 5-50, iz katerih se napravi 50 litrov različnega likerja. Večje množine znatno cenejše! 13 13-24

Gostilničarji!

Pozor! 13-24

Predno kje drugje kupite ali naročite

gramofon
ali godbeni
avtomat

ogledajte si mojo veliko zalogo
A. RASBERGER

Sodna ulica št. 5, poleg c. kr. den. sodnije, zastopnik avstr. gramofonske družbe na Dunaju in drugih svetovnih tvrdk. Največja izber gramofonskih plošč na Kranjskem. Ugodna zamenjava starih plošč. Blago se odda na poljubno odplačevanje v malih obrokih. Edina strokovna delavnica za popravo vseh vrst gramofonov in godbenih avtomatov pod garancijo. Godbeni avtomat postavim na željo v vsako gostilno, tako da se sam plačuje.

Edna posebnost
likerja je
Zdravnik želodca.

2 13-24

I. kranjska tovarna mineralnih
vod, sodavice i. t. d.

Ljubljana, Slomškova ulica 27
priporoča:

sodavico, pokalice, naravni malinov in citronov sok, nadalje izborne sadne pijače v patent. steklenicah: jagodovec, nektar, kristalno citronado, jabolčni biser.

Gostilničarji, podpirajte lastno podjetje!